

МІНІСТЕРСТВО
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ТОРГІВЛІ ТА СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Рада молодих учених
Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла
Український інститут експертизи сортів рослин

Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур

Матеріали

VIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів
(24 квітня 2020 р., с. Центральне)

5,6–6,0%, загальних цукрів – 3,1–3,8%, аскорбінової кислоти – 21,9–23,7 мг/100 г, кислотність – 0,43–0,45%. Загальна врожайність за умов зрошення – 70–90 т/га, товарність плодів – 80–88%. Сорт інтенсивного типу, чутливий до високого рівня агротехніки, зрошення. Придатний для комбайнового збирання плодів. За ознакою продуктивності має високі показники специфічної адаптивної здатності (САЗ), стабільності та пластичності. Рослини сорту є відносно стійкими до основних хвороб: *Alternaria solani*, *Rhizoctonia solani*. Плоди сорту ‘Сармат’ мають універсальне використання: для приготування салатів, цільноплідного консервування, виготовлення томатопродуктів, заморожування, в’ялення. Сорт рекомендується для вирощу-

вання у відкритому ґрунті Степу та Лісостепу України. В інституті налагоджена система насінництва сортів томата власної селекції: ‘Кіммерієць’, ‘Наддніпряньський 1’, ‘Інгулецький’, ‘Тайм’, ‘Легінь’, ‘Сармат’, ‘Кумач’.

Таким чином, за результатами проведеної науково-дослідної роботи вченими лабораторії овоочівництва Інституту зрошеного землеробства НААН створено новий сорт томата промислового типу ‘Сармат’, що перевищує стандартний сорт ‘Легінь’ за врожайністю на 23,8%, товарністю та якістю плодів. Сорт універсального використання, занесений до Реєстру сортів рослин України і рекомендований для вирощування у відкритому ґрунті Степової та Лісостепової зони України.

УДК 633.491: 551.583

Костюкевич Т. К., кандидат геогр. наук, асистент кафедри агрометеорології та агроекології
Одеський державний екологічний університет
E-mail: kostyukevich1604@i.ua

ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ КАРТОПЛІ НА ТЕРИТОРІЇ СХІДНОГО ПОДІЛЛЯ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Культура картоплі є для України однією з провідних сільськогосподарських культур. Численними дослідженнями встановлено, що картопля культурних сортів є рослиною помірного клімату, має велику пластичність, найбільш стійкі її врожаї отримують у районах середніх широт, що мають відносно невисоку температуру в період вегетації. Різноманітне використання картоплі зумовлено її цінними властивостями. Бульби містять білок високої якості, вітаміни та інші речовини, що робить його винятково важливим продуктом харчування.

Сучасне потепління, крім підвищення середньої температури, супроводжується змінами її річної та добової амплітуди, що може мати як позитивні, так і негативні наслідки. Так, збільшення тривалості безморозного періоду безумовно позитивний фактор, але скорочення періоду вегетації при підвищенні температури часто веде до зменшення врожаю.

В даній роботі надається оцінку впливу змін клімату на формування врожайності картоплі на території Східного Поділля. У виконаному дослідженні були використані розрахунки за допомогою регіональної кліматичної моделі RASMO2 для базових сценаріїв викидів - RCP4.5 і RCP8.5, які є сценаріями середнього та високого рівня викидів парникових газів у атмосферу до 2100 року.

Для оцінки умов формування врожаю картоплі на території Східного Поділля була викорис-

тана уточнена базова динамічна модель формування врожаю сільськогосподарських культур А. М. Польового.

Згідно розрахунків, за умовами кліматичних змін дата садіння картоплі очікується пізніше, ніж за середніми багаторічними значеннями, значного скорочення періоду вегетації не очікується.

Аналіз агрокліматичних умов вирощування картоплі показав, що за умов реалізації сценарію зміни клімату очікується перерозподіл та зменшення кількості опадів за міжфазні періоди вегетації, що пов'язано зі здвигом настання фаз розвитку культури.

Також були розраховані показники фотосинтетичної продуктивності картоплі, це такі величини, як площа листя, чиста продуктивність фотосинтезу та приріст маси в період максимального розвитку рослини. Також розглядалась суха біомаса бульб рослини та врожай.

Проведене дослідження виявило певні тенденції в можливих майбутніх змінах врожайності. Так, за умовами кліматичних змін RCP4.5 очікується збільшення врожайності бульб картоплі на 31%, а за умовами кліматичних змін RCP8.5 очікується збільшення врожайності на 20%.

Враховуючи реакцією рослин на підвищення CO₂ в умовах зміни клімату вважаємо доцільним рекомендувати використовувати сучасні сорти та дуже відповідально відноситися до умов агротехніки, особливо до густоти садіння.